

Miss oktobra

PLAYBOY
SLOVENIJA

Thais Bianca

THAIS BIANCA
3. april 1988, Bauru, Brazilija
Mere 92-65-98

PLAYBOY

Varieté

Jože pride v posteljo pijan kot mavra. Ploskne svojo Marijo po zadnjici in zavzdihne:

»Prav dobro nama je!«

»Tebi je mogoče že dobro,« je besna Marija, »meni pa je slabo zaradi tebe.«

Jože malo pomisli in reče:

»Veš kaj, matičar je rekel 'v dobrem in slabem'.

Sprosti se in zaspi.«

»Ja, matičar je rekel tudi 'dokler vaju smrt ne loči'.

Zdaj se pa ti sprosti in zaspi, če upaš.«

Hraber

Prideš sredi noči pijan domov, žena je že v postelji, ampak ne spi. Vzameš stol, se usedeš zraven postelje, nato te žena vpraša:

»Ja kaj pa ti delaš?!«

In ti ji odgovoriš:

»Želim sedeti v prvi vrsti, ko se bo začel ves

ta cirkus!«

Hrabrejši

Prideš sredi noči domov, žena te čaka z metlo v rokah in ti jo vprašaš:

»Kaj je, stara, čistiš ali misliš kam odleteti?«

Najbolj hraber

Prideš sredi noči pijan domov, dišiš po ženskem parfumu in imaš šminko na ovratniku srajce.

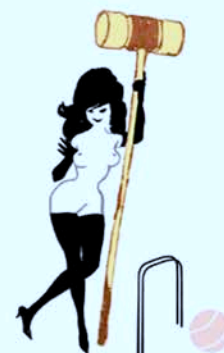
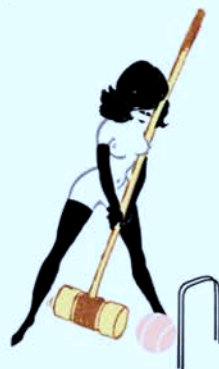
Pokneš ženo po riti in ji rečeš:

»Ti si naslednja!«

Hraber v tri p... m...

Prideš sredi noči domov z ljubico in šepneš ženi na uho:

»Delaj se, da si mi sestra!«

Ally Neiman

Tone in Jože se pogovarjata.

»Jože, si ti kdaj gledal svoji ženi v oči med seksom?«

»Sem, Tone, sem. Bilo je strašno. Stala je med vrati ...«

Nekaj modrih taksista lbra na twitterju:

»Jakov Fak je moj idol. Ma, pusti to pucanje i bježanje na smučkama. Da je meni znat govorit slovenščino ko on ...«

»Slovenija je baje naručila nova vladna vozila. Porsche paranema.«

»Umetne joške su ko zeleni val u Ljubljani. Znam da obstaja, ali nisam še izkusio.«

»Kira mene trema spopadne, k sm na blagajni u Hoferu.

Use jzt smislim lepo, sam k una začne dodavat, je ko level 9 na tetrisu.«

»Udovič je edini čovjek na svijetu, k lahko reče parizsanžermen sa zaprtim ustima.«

»Men je ovo kolesarjenje do jaja šport, ker jzt tud rad velik pijem pa pol bacam flaše.«

»Od useh naprav na fitnesu najteže mi je na bankomatu.«

Vpraša pacient zdravnika:

»Doktor, koliko življenja mi je še ostalo?«

»Deset.«

»Deset? Deset česa? Deset mesecev? Deset let?«

»9, 8, 7, 6, 5 ...«

Kakšna je razlika med straniščem in pokopališčem? Ni je – ko se mora, se mora!

»A je današnji večer formalen ali kaj ...«

Miles Teller

TEKST ALEX SCORDELIS FOTO JOYCE KIM

Brez opravičil

Po soočenju z J. K. Simmonsom v *Ritmu norosti* (*Whiplash*), igranju v raztrganem filmu *Fantastični štirje* (*Fantastic Four*) se je sredi letošnjega avgusta vrnil z glavno vlogo v komični drami *Vojni psi* (*War Dogs*). Brez opravičil.

1. Film *Vojni psi* temelji na resnični zgodbi o dveh vročerkvrnežih, ki sta postala trgovca z orožjem za ameriško vojsko. Odrasli ste na Floridi ...

Ne v Miamiu. Miami je zgodba zase. Odrasel sem v Mehiškem zalivu. Po rekah sem se spuščal z zračnimi blazinami, v gozdu sem prižigal ognje in počel podobne stvari.

2. V filmu imata David in Efraim na steni veliko fotografijo iz *Brazgotinca* (*Scarface/Brazgotinec iz leta 1983*, De Niro igra mafijca Tonyja Montano). Odigrali ste prekupčevalca orožja, starega dobrih dvajset let, ki je v Miamiu obogatel – ali vas je kaj skrbelo, da bi povečevali ta lik in ustvarili novega Tonyja Montano?

Ne idealiziram Tonyja Montane. Lahko se povežem s stremljenjem po uveljavitvi, ne pa tudi s stremljenjem po moči in denarju. Toda navijaš za slabega fanta. Menim, da Efraim v *Vojnih psih* sprejema grozne odločitve. Enako velja za Davida, toda Efraim je bolj brezsraven glede vsega. Oba pa sta zabavna lika za opazovanje.

3. Vaša družina se je veliko selila naokrog, preden se je ustalila na Floridi. Kako vam je bilo všeč, da ste pristali v sončni državi?

Rodil sem se v Downingtownu v Pensilvaniji. Ko sem bil star dve leti, smo se preselili v Georgio in nato za kratek čas v Delaware. V južnem Jerseyju sem na Cape Mayu živel od sedmega do enajstega leta. Če se ne motim, se govori, da ima tam hišo Oprah. Nato smo se preselili v okrožje Citrus na Floridi – v svetovno prestolnico morskih krav. Ko smo se preselili tja, je ob mojem prvem prihodu na tamkajšnjo šolo v razred vstopil deček v kavbojskih škornjih, kavboj-kah Wrangler, T-majici s konfederacijsko zastavo in kavbojskim klobukom. Pomislil sem: 'O sranje, gotovo igrabo kakšno igro.' Potem sem videl še enega enako oblečenega pobiča in zadelo me je: 'Tukaj torej sem.' V sedmem razredu sem si izbral predmet kmetijstvo, pri katerem smo morali čistiti prašičem in odstranjevati kravje dreke. To je bil zame velik kulturni šok. Toda do današnjega dne so moji najboljši prijatelji iz okrožja Citrus.

4. V srednji šoli ste obiskovali gledališki krožek. Ste to počeli zato, da bi srečevali dekleta?

V resnici ni bilo zaradi deklet. Bil sem razredni klovn in vse leto sem igral bejzbol. Ko sem bil v drugem letniku srednje šole, mi je starejši prijatelj, ki me je pogosto vozil domov, povedal, da bo šel na avdicijo za igro. Učiteljica igranja je bila precej vroča. Stara je bila 28 let. To me je torej pritegnilo, da sem se udeležil avdicije, toda zabavanje drugih mi ni bilo tuje. Vedel sem, da sem dober v pripovedovanju šal. Bil sem velik pametnjakovič. Ko sem bil v šoli in je učitelj kaj rekel in se mi je poročilo kaj smešnega, se nisem mogel upreti, da tega ne bi izustil. In pri nas doma je vedno vladal nadzorovani kaos. Vsi so igrali kakšen glasbeni inštrument in moja starejša sestra je pela opere. Moja mama je uživala v ustvarjalni kakofoniji. In tako sem dobil to vlogo. Spominjam se, da sem prvega večera nekaj naredil in da sem za to dobil velik aplavz ter pri publiku povzročil velik smeh. In to je bilo to.

5. Kaj ste igrali?

Footloose. Isto vlogo sem igral v filmu [leta 2011], kar je bilo precej kul.

6. Lani ste v filmu *Fantastični štirje* igrali tudi Mr. Fantastica. Kakšen je bil vaš odnos do filmov o superherojih, da ste sprejeli to vlogo?

Nisem hlepel po tem, da bi bil superheroj. Čeprav takrat – to je bilo pred nekaj leti –, če si bil mlad fant v tem poslu, je del tebe govoril: 'Moram dobiti Marvelov projekt, moram biti superheroj,' ker vidiš vse te igralce, ki jih spoštuješ in ki so tako vstopili v ta svet. Ne bi si želel biti Spider-Man, ker si ne bi želel, da bi me vsa ta stvar zaznamovala. Užival sem v tem, da sem bil del zasedbe v *Fantastičnih štirih*. Ne želim pa, da bi se nam to, kar se nam je zgodilo, pripetilo še pri kakšnem drugem filmu. Težko je, ker obstajajo tako velika pričakovanja. Stripi tako veliko pomenijo velike-mu številu ljudi.

7. Ali bi vas zanimalo sodelovanje pri drugem delu?

Če bi se to zgodilo, upam, da bi se izteklo tako, da bi bili ljudje zadovoljni. Želiš si zadovoljiti oboževalce, toda ne moreš zadovoljiti vseh. Nam jih je uspelo zadovoljiti zelo malo.

8. Nosite kapo Philadelphia Eaglesov. Iz tega lahko razberem, da ste privrženec Lakersov, Eaglesov in Phillisov. Če bi lahko zamenjali kariero s katerim od trenutnih športnikov, kateri bi to bil?

Mike Trout. On je fant iz Jerseyja. Vlogo bi zamenjal z njim in nato bi zahteval prodajo k Phillisom. Vrne se domov, Mike.

9. S *Psi vojne* in prihajajočo dramo o posttravmatski stresni motnji z naslovom *Thank You for Your Service* (premiera v letu 2017), boste igrali v dveh vojnih filmih.

Če bi bili selektor festivala vojnih filmov, kaj bi prikazali?

V prvi plan bi postavil *Thank You for Your Service*. Film se osredotoča na tranzicijo: vemo, kako fante poslati v voj-

no, ne vemo pa še, kako jih pripeljati domov. Abraham Lincoln je uporabil termin vojakovo srce; zavedal se je, da se vojaki vrnejo domov globoko prizadeti zaradi bojev. Prav tako bi prikazal *Reševanje vojaka Ryana* (*Saving Private Ryan*), *Sestreljeni črni jastreb* (*Black Hawk Down*) in *Apokalipsa zdaj* (*Apocalypse Now*).

10. Ste precej dobro izšolan igralec ...

Točno tako: precej dobro. Ker sem izšolan igralec, se vsakič, ko začnem igrati v filmu, vprašam: Ali znam to narediti?

11. In na katere temelje svojega šolanja se oprete, ko se to zgodi?

Rečem si: V redu, po kosilu moram odigrati sceno, v kateri sem razkurjen ali karkoli drugega. Nihče pa ti ne pove, kako naj boš razkurjen. »Hej, Miles, razkurjen moraš biti čez deset minut.« Pripraviti se moraš do tega, da misliš na stvari, ki te razkurijo, moraš jih utelesiti. Včasih se med snemanjem zgodi, ko moraš vstopiti v stik s čustvom, ampak ga ne moreš spraviti na plano. To pripelje do tega, da narediš nekaj drugega, kar da učinek, ki ga nisi načrtoval.

12. Kakšen je bil tipični sobotni večer v študentskem naselju v vaših študentskih letih na newyorški univerzi?

Tega vam ne morem povedati, ker nismo hodili ven. S prijatelji smo pokadili veliko trave, igrali smo videoigrice in poslušali glasbo. Prihajam iz majhnega mesta, živel sem v študentskih domovih. Moj najtesnejši prijatelj je bil iz Kolkate, resnično super tip. Veliko

Lahko se povežem s stremljenjem po uveljavitvi,
ne pa tudi s stremljenjem po moči in denarju.

otrok na newyorški univerzi je imelo skrbniške fonde ali veliko denarja. Pri meni ni bilo tako. Starši so mi dali dovolj denarja, da nisem bil lačen, nisem pa bil poln denarja. V študentski sobi sta bili dve televiziji. Zadevali smo se, igrali videoigrice in poslušali kul glasbo. In veliko smo se pogovarjali.

13. Katere glasbo in katere videoigrice?

Moj prijatelj Bird je pogostokrat predvajal glasbo Manu Chao, zlasti pesem *Bongo Bongo*. Ko sem jo prvič slišal, sem dejal: »Kaj je ta brezhibni zvok?« In videoigrice? Veliko *Pro Evolution: Winning Eleven*. Toda zdaj sem zavoljo ravnotežja FIFA-tip.

14. Ali imate doma veliko glasbenih instrumentov?

Ravno sem si omislil nov komplet bobnov. En komplet imam ve-

dno doma. V glasbeni skupini sem začel igrati pri petnajstih. Resnično rad igram z drugimi ljudmi. Nisem kot Andrew, moj lik iz *Ritma norosti*, kjer poskušam biti najboljši bobnar. Glasba mi ne pomeni osamljenega potovanja, temveč skupinsko. Toda rad imam, da imajo ljudje na voljo različne instrumente. Imam klavir, nekaj kitar, ojačevalnikov. Pravkar sem dobil havajsko kitaro. Mislim si, če jo bom imel doma, se jo bom enkrat naučil igrati.

15. Menil sem, da imate sloves človeka, ki se rad zabava, toda na Twitterju ste objavili fotografije sebe in svojega dekleta, na katerih se zdite precej udomačeni. Ali ima javnost izkrivljeno podobo o tem, kdo ste?

Težko je. Tega se ne moreš rešiti. Začelo se je že v srednji šoli – pri pouku sem poskusil odigrati resen prizor in spomnim se, da so

se vsi smejali. Menili so, da je tako zelo smešno, kar me je razkurilo, da sem izgubil svojo publiko in da je nisem več mogel upravljati. To me še vedno rahlo jezi. O meni lahko preberete ali rečete karkoli, toda mene zanima resno delo. Tega ne počnem zaradi slave. Ne igram igre socialnih omrežij. Želim si samo vstopiti v sobo z igralci in sodelovati. To pride tudi s filmi, ki jih odigraš. V kratkem časovnem razmiku sem posnel *Polnih 21 (21 & Over)* in *Projekt X*. Nato pa me ljudje vidijo na kakšni zabavi in si mislijo: »Miles je ta faca.« Ne gre za to, da nisem. Ljudje smo kompleksna bitja. Uživam v inteligentnih pogovorih. Kadar razvijam vlogo,

Že veliko let sem to, kar sem, in vem, kakšen sem. To, kakršen sem, zagovarjam z dejanji.

samo poslušam skupino Dead. Toda tudi pijem. Uživam tudi v občasnem kaosu.

16. Ko uživate v občasnem kaosu, kaj počnete?

Vse je odvisno od skupine ljudi. Rad sem gostitelj. Kadar imate prave ljudi in pravo glasbo, je vse v redu. V New Yorku je enostavno iti v bare. Los Angeles je bolj klubsko in VIP-ovsko naravnano. Za to mi je malo mar. Veliko raje sedim ob ognju in se samo pogovarjam.

17. Lani ste bili v reviji Esquire naslovna zgodba, za katero ste dejali, da vas je napačno predstavila. Ali ste po tej izkušnji previdnejši z mediji?

Da, nekako. Pri tisku ni toliko preverjanja in usklajevanja. V tem primeru ali v kateremkoli drugem te lahko prikažejo, kakorkoli si te želijo. Če pri igralcu izhajajo iz tvojega dela, ga vidijo dve leti po tem, ko si ga naredil. Toda filmi, ki prihajajo zdaj, popolnoma nasprotujejo vaši sliki o meni. Sploh ne veste, kaj delam zdaj.

18. Na primer, ne vem, zakaj imate zdaj blond lase.

Bralci, tukaj zdaj sedim z blond lasmi! Če kdo želi narediti bombastično novico, jo bo naredil. V tem primeru si je novinarka Esquireja ustvarila podobo o meni, še preden sem se pojavil. To, kar pri tem jezi, je, da me označi za kretena, in ker je to objavljeno v reviji, ljudje rečejo: »O, gotovo je.« Toda kakorkoli, že veliko let sem to, kar sem, in vem, kakšen sem. To, kakršen sem, zagovarjam z dejanji. Ljudje lahko naredijo s tem, kar hočejo. Toda ko pomislim o velikem številu igralcev, ki jih občudujem, se vprašam, kaj so ljudje govorili o njih, ko so bili stari 27 ali 28 let. Prepričan sem, da ni bilo vse laskajoče. Kdo ve? Morda napišete bombastično stvar. Ona je bila enako prijazna, kakor ste vi.

19. Dejali ste, da niste ljubitelj socialnih medijev, toda ste na Twitterju in občasno všečkate tvite svojih sledilcev. Ali ni nevarno brati, kaj imajo reči o vas anonimneži?

Anonimneži, kar jih je 99 odstotkov na Twitterju, lahko rečejo, da je moj obraz videti kot stopalo ali da sem dvojnik Teda Cruza. To name nima vpliva. Seveda, nekoč sem bral negativne stvari. Včasih to napiše kritik ali novinar, in to lahko uporabiš kot gorivo. Pri Twitterju mi je všeč, ker se lahko izrazim s svojimi besedami. Nekaj napišem in, bum, gre ven do velikega števila ljudi. Pomembno je imeti svoj glas. Ne uporabljam pa Instagrama. Ljudje preveč visijo na svojih telefonih. Rečejo mi je bilo, da če bom imel račun na Instagramu, bom dobil več ponudb za vloge in oglaševanje. To te bolj zgradi kot znamko. Toda to me ne zanima. Svojo bazo privrženecv želim pridobiti s filmi in samo s filmi.

20. Kateri je najboljši nasvet, ki ste ga prejeli od kolega igralca?

Nikoli nisem iskal mentorja, toda veliko sem se naučil, ko sem delal z odličnimi igralci, kot so Bryan Cranston, Nicole Kidman, J. K. Simmons, Aaron Eckhart. Sami vidite, kako se vedejo. To počnem približno sedem let. Občudujem jih zaradi tega,

kar so. Da bi dosegel njihovo raven, moram to početi še 20 let in vedno narediti kaj drugačnega. To je težko. Cilj je dolgoživost. Kar pa se tiče nasveta, mi je neki igralec nekoč dejal: »Ko si na svojem, živi svoje živ-

ljenje. Toda ne zaserji ga pred svojimi kolegi.« Ta človek očitno ni odraščal obdan s telefoni, ki imajo kamere. Toda tvoj ugled je vse. Ne pokvari si ga. 📺

Po oceni Mednarodne avtomobilistične zveze FIA je slovenski relist Tim Novak eden izmed 12 najobetavnejših mladih voznikov na svetu. Zanimalo nas je, kje je in kaj trenutno počne.

TEKST TINA TORELLI FOTO Uroš Modlić & FIA

SLOVENIJA IMA TALENT

Študent strojništva se je rodil z dirkaškimi geni in dirkaškimi sanjami. Na težkokategorijske – nekoč bi se namreč rad udeležil relija Dakar, in to s tovarnjakom – bo moral kljub življenju na pre-hitevalnem pasu še malo počakati, je pa kljub svoji mladosti že okusil nekaj adrenalina in zvezdniškega prahu največjih tekmovanj.

Dirkanje ima v krvi – začela sta njegov oče in starejši brat Aljoša, prav tako relist, Tim pa jima je sledil takoj, ko je lahko. Prvič je sedel v dirkaški sedež na

paralelnem relikrosu v Vrtojbi pred štirimi leti (prej ni šlo, ker mora tudi tisti, ki zna voziti miže od desetega leta starosti, imeti v žepu vozniški izpit), že v isti sezoni je nadaljeval v reliju, nato se je dve leti kafil s škodo fabio R2 in z njo predlani postal mladinski državni prvak. Leta 2014 je v Zagrebu na predizboru za elitno izobraževanje t. i. FIA Institute Academy med 20 kandidati iz južne in vzhodne Evrope zmagal, se nato udeležil zahtevnih delavnic pod taktirko psihologov, trenerjev in voznikov – njegovo znanje

je pilil tudi nekdanji voznik formule 1 Alexander Wurz – in FIA je podala razsodbo: »Tim Novak je eden od 12 najobetavnejših mladih voznikov na svetu.«

Doma jih skoraj praviloma ne opazimo doma, tod zato velike talente zagotovo opazijo v tujini. Zmagovalcem predizborov po vsem svetu FIA omogoči tako dirkaško kot vozniško enoletno izpopolnjevanje na vseh koncih sveta. Cilj je celostna dirkaška vzgoja, saj za uspeh na motošportnem poligonu še zdaleč ne zadostuje le dirkaško znanje. Timu Novaku so tako psihologi na akademiji sestavili tudi osebnostni profil. In kaj bistvenega je up slovenskega relija tam izvedel o sebi?

»Da sem analitičen, preudaren in da niti nisem rad v ospredju, temveč raje urejam stvari v ozadju. Seveda to velja za vsa področja, razen za dirke, ko dirkaški adrenalin naredi svoje,« se pove Tim, ki si je k srcu vzel vse napotke, zato zdaj tudi veliko več trenira.

Med slovenskimi dirkači jih ni veliko, ki so imeli možnost tekmovali na reliju za svetovno prvenstvo. Od še aktivnih dirkačev so to Aleks Humar, Darko Peljhan in Rok Turk, letos pa je to priložnost dobil tudi

Tim, saj ga je kot tekmovalca nemškega pokala ADAC Opel Rallye Cup doletel tudi nastop na nemškem reliju za svetovno prvenstvo. Slovenska avtomobilistična posadka Tim Novak-Uroš Ocvirk je v Trierju zasedla odlično četrto in sedmo mesto. In to je šele začetek.

Sicer pokal ADAC šteje sedem relijev oziroma osem dirk in Tim, ki je trenutno peti v skupni razvrstitvi, se mora spopasti le še z eno preizkušnjo. Leščan, ki je lani dosegel 3. mesto v pokalu Mitropa ter 1. mesto med dirkalniki, ki nastopajo na prednji pogon, je tudi uradni ambasador varne vožnje FIA, na kar je posebno ponosen. Žal mu je le, da tega pri nas ni nihče zagrabil in da njegovo znanje tako ostaja neizkoriščeno. In kakšni smo Slovenci na cesti? »Nevarni, ker smo nezbrani. Slovenec med vožnjo dela vse razen tega, da zbrano vozi.« Na akademiji so Tima mentorji označili za modrega voznika, zato mu verjamemo. »Vsem priporočam šolo varne vožnje, avtošola te nauči čistiš osnov in pravil vožnje, to je pa vse. Z dinamično vožnjo ni nič narobe, a zanjo potrebuješ precej znanja,« še doda Tim. Beseda mladega, a modrega voznika, v razmislek ... pa srečno in zbrano na cesti! 🚗

MAROKO

Dežela pripovedovalcev zgodb

TEKST & FOTO ALEŠ BRAVNIČAR

Tistega jutra sem sedel na ladji, ki je mirno in tiho plula mimo Gibraltarja. Ogromna rdeča krogla je vzhajala iz morja in se lesketala v mojih utrujenih očeh, ki so po 32 urah vožnje čez Italijo, Francijo in Španijo počasi izgubljale bitko s stvarnostjo. Le slabih 13 kilometrov iz Evrope so čakale obale črne celine, nasičene z eksotiko in mistiko bibličnih proporcev. Al-Maghrib Al-Aqsa, dežela zahajajočega sonca, je vabila v svoj objem.

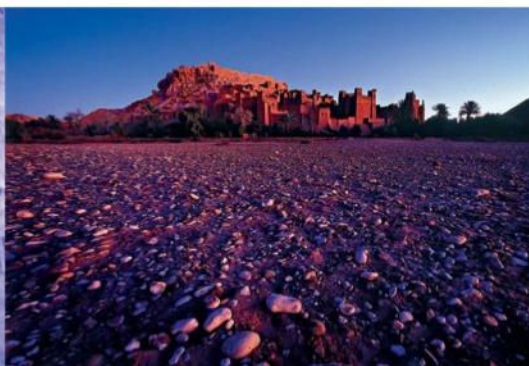
**Maroko je fuzija
srednjeveškega z
modernim, mozaik
nasprotij, kjer tabuji
padajo vsak dan.**

Ko pozimi v Zagori na pragu Sahare sonce neusmiljeno pogreva snope datljev na palmah in se kamelje karavane odpravijo na pot po razbeljenih sipinah, v zasneženi smučarski vasici Ifrane mimo dvonadstropnih hišic, ki nesramno spominjajo na kakšen švicarski kanton, vozijo bleščeči BMW-ji in terenci študentov univerze Al-Akhawayn, najprestižnejše valilnice nove maroške elite. Berberski pastirji z vznožja Atlasa se po paši ovac odpravijo v svoje kamnite hiše s satelitskimi antenami in budno spremljajo Alja-zeerine novice. In ženice, do nosu pokrite s črnim blagom, stopicljajo skozi ulice in labirinte starih mest ob najstnicah v kratkih, oprijetih krilcih. Maroko je fuzija srednjeveškega z modernim, mozaik nasprotij, kjer tabuji padajo vsak dan.

V Chefchaouenu, kamor bi se zlahka preselil in živel umirjeno umetniško življenje med pastelno modrimi ulicami na svežem zraku Rifa, je ponoči bril peklenski mraz.

Kljub temu da je zima idealen čas za obisk Maroka, saj lepljive vročine, značilne za preostale mesece, pozimi ne poznajo in se živo srebro čez dan ustavi pri udobnih 20 stopinjah Celzija, noči prisilijo popotnika, da najde zavetišče ob udobnem prasketanju kamina ali pa odrine v toplejši Fes, ki je prežet z mistiko sufijskega islama. Ko sem v labirintih tamkajšnje medine hodil med smrdljivimi kadmi v četrti strojarjev usnja, ki po srednjeveških metodah barvajo kože s toksičnimi barvami in belili, v katerih so kot nepogrešljive sestavine tudi žveplena kislina, kravji urin, ribje olje in golobji kakci (obrt je vendar stara več kot 5000 let), sem ob pogledu na premočene delavce pomislil, ali je človeku, ki vsak dan gara v strupih in preklada kože, iz katerih bodo delali copatke, res kaj mar za Dolce in Gabbano, Gucci in Prada.

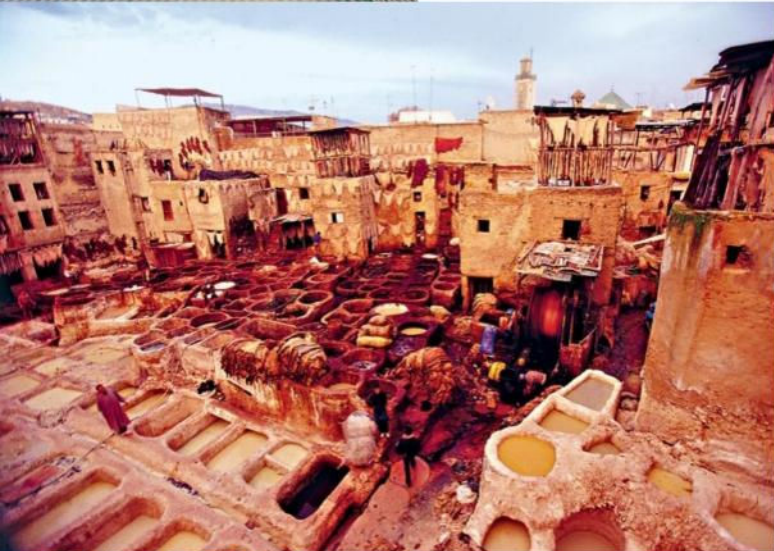
V Maroku človek otrdi. Tako je že stoletja. Sultan Moulay Ismail ibn Sharif (1634–22. marec 1727), najbolj krut in neizpros

vodja Maročanov, je v času svoje slave konec 17. stoletja (vladal je med letoma 1672–1727) svojim 25 tisoč krščanskim sužnjem zaukazal, da postavijo kraljevsko mesto Meknes. Kdor se je upiral, je svojo glavo našel obešeno z mestnega obzidja, nasoljeno in konzervirano v opomin preostalim. Sultan je imel konjušnico z 12 tisoč konji, štiristo žena pa mu je povilo 800 otrok. Njegova grobnica je eden najlepših spomenikov v Maroku in ena redkih religi-

oznih stavb, ki jih smejo obiskati tudi nemuslimani. Potomci dinastije Alavitov, ki ji je pripadal tudi sam, vladajo Maroku še dandanes.

Henri Matisse, Mark Twain in Jimi Hendrix so vsak po svoje ljubili Maroko. Ljubil pa ga je tudi Hollywood. Kar dvakrat sem ob prvem jutranjem svitu občudoval ksar Ait Benhaddou, nedvomno enega najlepših v deželi, ki je že nešteto gostil velikane filmske industrije. Tu so Bertolucci, Scorsese in Lean posneli mojstrovine *Čaj v Sahari*, *Lawrence Arabskega* in *Poslednjo Jezusovo skušnjo*. »Za film *Gladiator* so kulise v ksarju postavljali tri mesece. Potem je prišel gospod Crowe in so vse kadre posneli v enem dnevu,« mi je energično razlagal natak Mahmoud ob berberski omleti in presladkem metinem čaju na terasi bližnjega Hotela La Kasbah. »V sosednjem Ouarzazatu lahko v filmskih studiih Atlas vidiš celo tibetanski samostan iz filma *Kundun*.«

Pot čez Dades, ki ji brošure pogumno pravijo dolina tisočerih kasb, je še ena poslastica Maroka. Res so posejane levo in desno, ene napol uničene, druge še kako žive. V ozkih soteskah se skrivajo tiste najlepše, popolne in fotogenične kot čudovito žensko telo. V njih je kanček erotike. Tiste prave, prvinske. In če so obkrožene s palmami in obdane z rečno strugo, kot sem jih imel priložnost videti v dolini Draa, ki vodi naravnost v Saharo, so še za odtonek bolj mamljive.

Ena najbolj varovanih skrivnosti Maroka je dolina Ait Bougoumez. Vse skupaj spominja na osamljeno kraljestvo sredi Himalaje, le da je postavljeno ob vznožje gorovja Atlas nekje jugovzhodno od Marakeša. Berberske vasice iz blata in kamna (Tabant, Agouti, Ait Imi) so zaradi izolacije ostale nespremenjene dolga tisočletja, ceste pa je dolina dobila šele pred desetletjem. Moje priljubljeno početje je bilo opazovanje najbolj preprostih kmečkih opravil – paše ovac,

